

Plenum

Torsdag 26.3.2026 kl. 16.00

3.1. Muntlig fråga om stigande levnadskostnader (Mika Kari sd)

Muntligt spörsmål MFT 52/2026 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Kari, varsågod.

Debatt

16.03 **Mika Kari sd:** Arvoisa herra puhemies! Persianlahden sodan aiheuttama öljyn, kaasun ja lannoitteiden hintapiikki ja korkojen nousu näkyvät jokaisen suomalaisen kukkarossa kaupan kassalla, tankatessa ja asuntolainan maksuerissä. Lähtötilanne kriisiin on vaikea: Euroopan ennätystyöttömyys, nollakasvu ja massiivinen velkavuori. Kotitalouksien taloudellinen kantokyky on tiukoilla. Tavalliset suomalaiset vertailevat nyt kilohintoja ja valitsevat kaupoissa halvinta mahdollista.

Pääministeri Orpo, hallituksen aiemmat veropäätökset ovat suosineet niitä, jotka tienaa yli 9 000 euroa kuukaudessa, ja nyt olette jälleen suosimassa hyvätuloisia, kun kohdistatte lähes miljardin euron veronalennuksen suuryrityksille. Miksi ette kohdistaisi tätä yli 800 miljoonan veroalea palkansaajia hyödyttäviin toimiin?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.04 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin yhdyn kyllä siihen näkemykseen, että tilanne on hyvin vakava. Persianlahdella Iranissa käytävän sodan vaikutukset tulivat välittömästi Suomeen. Se on osoitus siitä, miten me ollaan osa tätä maailmaa ja miten kriisi Iranissa todellakin vaikuttaa sinne koteihin. Polttonesteiden hinnat nousevat nopeasti, lähestulkoon saman tien, ja jos tämä sota kestää, pitkittyy niin se tulee näkymään ruokalaskussa, se tulee näkymään kuljetuskustannuksissa, työmatkavähennykset tulevat käytettyä loppuun ja niin edelleen — tämä on todella vakava paikka — asuntolainojen koroissa, inflaatiossa. Tämä koskee meitä kaikkia. Hallitus ottaa tämän erittäin vakavasti. Siksi me ollaan aloitettu ja annettu eilen valtiovaraministeriölle tehtäväksi arvioida erilaisia keinoja, jos tämä pitkittyy, miten me voimme auttaa.

Mitä tulee näihin mainitsemiinne veronkevennyksiin, niin suurin osa veronkevennyksistä on kuitenkin ansiotuloverotuksen kevennystä keskitulolisille. Ja mitä tulee yhteisöveron kevennykseen, niin sillä nimenomaan halutaan Suomeen investointeja ja työtä [Puhemies koputtaa] myös tulevaisuutta varten, jotta suomalaisilla on tuloja.

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyvän lisäkysymyksen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Kari, olkaa hyvä.

16.06 Mika Kari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Bensan hinta nousee, ruuan hinta nousee, korot nousevat, ja kaikki tämä näkyy suomalaisen kuluttajan kukkarossa. Hallitus selvittää nyt toimia vastauksena tähän elinkustannuskriisiin. Huoli tilanteesta on meille yhteinen, ja meillä on, arvoisa pääministeri, myös ehdottaa hallitukselle keinoja. Matkakuluvähennyksen nostaminen helpottaa kasvaneisiin työmatkakustannuksiin. Työttömyysturvan ja asumislisän suojaosien palauttaminen mahdollistaa osa-aikatyön ja siten vauhdittaa osaltaan talouskasvua. Nämä toimenpiteet maksavat vain murtoosan siitä, minkä suuryrityksien verohelpotus maksaisi. Pääministeri Orpo, helpottaisitteko kotitalouksien ahdinkoa heti käyttöön otettavilla täsmätoimilla, esimerkiksi matkakuluvähennyksellä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.07 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pitää oikeasti ymmärtää se, että meidän täytyy seurata tämän kriisin syvenemistä ja pitenemistä ja pahenemista. Se, että me nyt nopeasti tekisimme tässä ja heti jonkun päätöksen, että otamme juuri tuon keinon, olisi vähän hätiköityä. Siksi me käydään nopeasti ja järjestelmällisesti läpi vaikutukset ja erilaiset työkalupakissa olevat keinot ja se, mihin meillä on varaa, ja sen jälkeen teemme johtopäätöksiä.

Me ollaan nähty vaikka viime kaudelta, kun tehtiin todella nopeasti vaikkapa energiaturkipäätöksiä, että on jälkikäteen osoittautunut, että iso osa meni täysin hukkaan. Meillä ei ole varaa enää siihen, koska viime kaudella me nähtiin, että nopeat, hätiköidyt päätökset eivät ole järkeviä. Käytetään veronmaksajien rahat järkevästi. Me tulemme takuuvarmasti katsomaan, mitä pitää tehdä, ja teemme sen, mihin me pystymme, koska tämä huoli suomalaisten pärjäämisestä arjessa on aito.

Pitää myöskin nähdä se, että tämä syy tulee nyt suoraan sieltä sodasta, jota käydään. Se vaikuttaa meihin välittömästi. Tämä on meidän yhteinen huolestumme, ja tähän haetaan yhdessä ratkaisuja. Kaikki keinot otetaan käsittelyyn ja mietitään, mihin me pystymme.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kettunen, olkaa hyvä.

16.08 Tuomas Kettunen kesk (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu puhemies! Autoilevilla suomalaisilla, kuljetusyrittäjillä, viljelijöillä ja monilla muilla on hätä. Bensan ja dieselin hinta on jo reilusti yli kaksi euroa. Perussuomalaiset lupasivat suomalaisille viime vaaleissa euron bensaa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Höpö höpö!] Puheenjohtaja Purra sanoi, että polttoaineiden hintoihin [Hälinää — Puhemies koputtaa] vaikutetaan merkittävästi kansallisin toimin. Nyt sitten levitellään käsiä, nyt ei voidakaan vaikuttaa. [Sanna Antikainen: Ei levitellä!]

Eilen kuultiin pääministeri Orpolta ja valtiovarainministeri Purralta, että ei tehdä mitään — odotellaan, selvitetään. Kysyn: Onko tämä todella hallituksen vastaus tavallisille ihmisille? Onko tämä, ministeri Purra, teidän vastauksenne oman puolueenne kansanedustajille, jotka vaativat polttoaineiden hinnan laskemista?

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

Puhemies! Keskustan mielestä nyt ei ole varaa odotella eikä selvittää. Ministeri Purra, mitä te vastaatte ahdingossa oleville suomalaisille ja omille kansanedustajillenne?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.09 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kuten sosiaalidemokraattien kysymyksessä ennen keskustaa ja pääministerin vastauksissa kuvattiin, tämä ongelma, joka Lähi-idän ja Iranin tilanteesta syntyi, koskettaa meidän yhteiskuntaa, koko Eurooppaa, hyvin syvästi — ei ainoastaan polttoainekustannuksia vaan koko taloutta. Tässä tapauksessa, kun tämä sota on nyt kestänyt nelisen viikkoa, me emme vielä tiedä, kuinka pitkä se tulee olemaan, kuinka suuret vaikutukset tulevat olemaan. Me seuraamme koko ajan tilannetta ja reagoimme siihen vastaavalla tavalla.

Mutta en voi olla ihmettelemättä, että keskusta jopa täällä kyselytunnilla esittää tällaisia väitteitä, joista te varmasti itsekkin tiedätte, että ne eivät pidä paikkaansa. [Perussuomalaisen ryhmästä: Juuri näin!] Tämä hallitus on jo kautensa aluksi tehnyt päätöksiä esimerkiksi polttoaineverotuksen keventämisestä historiallisella tavalla, lähes 300 miljoonalla. Edelleen tänä vuonna on laskettu verotusta, lasketaan vielä ensi vuonna. Vastaavasti jakeluvoiteura teidän hallitukseenne verrattuna on laskettu alemmaksi. [Puhemies koputtaa] Vastaavasti me emme ole sitoutuneita samanlaisiin ilmastopoliittisiin [Puhemies koputtaa] toimiin kuin teidän hallituksenne. Teidän esittämänne väitteet olivat vääriä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

16.11 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Arvoisa pääministeri, ongelmahan tässä nyt on se, että tällä hetkellä, kun asumisen kustannukset nousevat, ruoan hinta nousee ja bensiinin hinta nousee, siitä kaikkein eniten kärsivät pienituloiset ja teidän politiikallanne te olette suosineet kaikkein eniten suurituloisia. Teidän saksienne jäljiltä meillä on valitettavasti Suomessa ennätysmäärä köyhiä ihmisiä, ja veronkevennyksen tälle vuodelle suosivat todella kovituloisia ihmisiä, 9 000 euroa kuussa tienaavia, samaan aikaan, kun tavallinen opettaja, insinööri, kaupan myyjä sai ehkä hieman muruja tai saattoi jäädä jopa pakkaselle. Tällä hetkellä olette löytämässä miljardi euroa yhteisöveron alennukseen, joka hyödyttää kaikkein suurimpia yrityksiä. Ei se tällä hetkellä auta pieni- eikä keskituloisten ostovoimaa parantamaan.

Pääministeri, minä kysyn nyt teiltä: Voisitteko tässä tilanteessa tähän tilanteeseen peilausten myöntää, että teidän veroratkaisunne tälle vuodelle, missä suositte suurituloisia, olivat virheellisiä? Otatteko tästä jatkossa opiksenne, ja voisitteko nyt tosissanne sen yhteisöveron kevennyksen peruuttaa ja tukea sillä rahalla pienituloisia ja keskituloisia suomalaisia ihmisiä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.12 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olemme aika monta kertaa käyneet edustaja Viitanen kanssa tätä keskustelua. Minä uskon siihen, että kun me verotamme työtä vähemmän, niin työtä tehdään enemmän ja syntyy enemmän verotuloja, syntyy dynamiikkaa talouteen, ihmisille jää enemmän rahaa käteen. Ja mitä tulee hallituksen veropolitiikan linjaan, niin kyllä se vain on niin, että siitä lähes puolentoista

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

miljardin veropotista, jolla on kevennetty ansiotulojen verotusta, yli miljardi on mennyt pieni- ja keskituloisille. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Paljonko per henkilö?] Jos ei sitä olisi tehty, niin se olisi miljardi euroa enemmän veroja, ei vähemmän veroja. Ja kun niitä ylempiä progressioita on kevennetty, niin siitä kaikki tutkimus, kirjallisuus ja kokemukset muun muassa Ruotsista kertovat, että se rahoittaa itse itsensä, koska ihmiset tekevät silloin enemmän töitä. Siksi puolustan hyvin voimakkaasti tätä veropolitiikkaa, mitä on ansiotuloverotuksen osalta tehty.

Mitä yhteisöveroon tulee, niin ensin huomaa sen, että te rahoitate kaiken, mitä te esitätte, kun te esitätte paljon uusia keinoja eri puolille, tällä samalla yhteisöverolla. Minä ja me näemme sen nimenomaan Suomen kilpailukyyn parantamisena, jotta me saadaan investointeja Suomeen, jotta me saadaan työpaikkoja [Puhemies koputtaa] ja sitä kautta ihmisille tuloja. [Eveliina Heinäluoma: Missä ne työpaikat ovat?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindtman, olkaa hyvä.

16.13 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yhdysvaltojen ja Trumpin käynnistämä operaatio vailla kansainvälisen oikeuden hyväksyntää Iranissa on osoitus siitä, että ne laineet lyövät jo heti tänne Eurooppaan ja Suomeen. Huoli tästä on yhteinen, siitä olemme samaa mieltä, arvoisa pääministeri, ja olemme samaa mieltä siitäkin, että ne keinot, joita nyt tämän tilanteen helpottamiseksi kansalaisille on valittava, on sovitettava tähän jättimäiseen Euroopan nopeimpaan velkaantumiseen, jonka olemme tällä vaalikaudella nähneet. Julkisen talouden liikkumavara on vähäinen.

Arvoisa puhemies! Juuri sen takia hiukan ihmettelemme, että juuri tässä tilanteessa hallituksen valitsema linja itse asiassa on kiristänyt tälle vuodelle 2 000 euroa ansaitsevan myyjän tai siivoojan verotusta, [Vasemmalta: Ohhoh!] samalla kun suurituloiset ovat saaneet nyt niin isot veronkevennykset, että ei heillä ole vielä tässä mitään hätää, vaikka tämä tilanne kohdistuu kaikkiin. [Puhemies koputtaa] Pääministeri, onko teille tärkeämpää edelleen suurituloisten suojeleminen tässäkin tilanteessa [Puhemies koputtaa] vai tavallisten kansalaisten arjen helpottaminen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.15 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen politiikan ja työmarkkinoillakin tehtyjen ratkaisujen myötä hallituksen toimikauden aikana palkansaajien ostovoima eli käytettävissä olevat rahat ovat nousseet vuosi vuodelta, ja nyt on kurottu kiinni se kuoppa, [Välihuuto vasemmistoliiton ryhmästä] mihin viime kaudella päädyttiin. Eli ostovoima on parantunut. Se on osin hallituksen toimien ansiota, ja se on erinomainen asia.

Kyllä se tosiasia nyt kuitenkin on niin, että kuten te kuvasitte, meillä ei ole paljon liikkumavaraa, koska se velkaantuminen on alkanut jo aikaisemmilla vaalikausilla ja se jatkuu johtuen siitä, että meidän taloustilanne erityisesti Suomen ulkopuolella on niin vaikea. Meillä ei ole paljon liikkumavaraa, ja siksi ne keinot, joita nyt valitaan ja mitkä sitten mahdollisesti otetaan käyttöön, pitää valita huolella, valmistella hyvin, ei ryynnätä johtopäätöksiin. Tehdään nyt kaikkemme sen eteen, että tämä karmea sota loppuisi ja sitä kautta maailmankauppa piristyi ja se meidän lupaavasti vuoden alussa liikkeelle lähtenyt talouden

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

kasvu pääsisi taas käyntiin. Suomalaiset ansaitisivat sen, että meillä olisi parempaa näky-
mää. [Puhemies koputtaa] Valitettavasti sen joku aina jossain pilaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

16.16 Oras Tynkkynen vihr (vastauspuheenvuoro): Kiitos, puhemies! Pääministeri Orpo ja valtiovarainministeri Purra, te olette nähdäkseni aivan perustellusti muistuttaneet siitä, että tässä julkisen talouden tukalassa tilanteessa mahdolliset toimet energiakriisin vaikutusten helpottamiseksi pitää punnita hyvin tarkkaan. Me vihreissä katsomme, että mahdollisten tukien pitää täyttää ainakin kaksi ehtoa:

Ensinnäkin niitten pitää kohdentua juuri niille ihmisille, jotka sitä tukea eniten tarvitsevat — siis kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville, pienituloisille ihmisille — ei suurituloisille, jotka pärjäävät ilmentin.

Toiseksi, toimien pitää kiihdyttää irtaantumista fossiiliriippuvuudesta, joka on tämän energiakriisin, tämänkin energiakriisin, juurisyy. [Perussuomalaisten ryhmästä: Turve takaisin!] Sen takia muun muassa ehdotukset kotimaisten uusiutuvien polttoaineiden jakeluvetoiten heikentämisestä päinvastoin syventäisivät ja pahentaisivat tätä fossiiliriippuvuutta ja sitä myötä energiakriisiä. Kysyisin hallituksen edustajilta: miten arvioitte, kannattaako pelkkiä oireita eli kohonneita fossiilisten tuontipolttoaineiden hintoja lähteä lievittämään tavalla, joka pahentaa taustalla olevaa tautia eli fossiiliriippuvuutta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.17 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensin totean sen, mitä hallitus on jo tehnyt polttoaineverotuksessa: Me ollaan kevennetty polttoaineiden verotusta ja tullaan keventämään yhteensä noin 300 miljoonalla eurolla. Sen lisäksi tätä jakeluvetoitetta, jota sinänsä kehuitte, on lievennetty siitä kovin nousevasta urasta, jonka edellinen hallitus päätti.

Mutta mitä tulee energiapolitiikkaan näin laajemmin, niin koska me ollaan Suomessa tehty viisasta energiapolitiikkaa — panostettu uusiutuviin, puhtaisiin energioihin, pidetty kiinni ydinvoiman rakentamisesta ja rakennettu tuulivoimaa, aurinkovoimaa, uusia energiamuotoja — me ollaan nyt siinä tilanteessa, että kun tämä kriisi lyö Eurooppaan, niin Suomessa ja muutamissa muissa maissa, joissa näin on tehty, meidän energian hinnat, siis laajasti energian hinnat, ovat Euroopan halvimpia. Ollaan siitä hetki tyytyväisiä. Se, missä se hinta nousee, on fossiiliset polttoaineet, ja silloin se näkyy nimenomaan siellä bensa- ja dieselpumpuilla, ja siksi se isku tulee niin välittömästi. Mutta tämä toinen puoli, eli energian hinta yleisesti, on Suomessa edullisempaa kuin muualla, lähestulkoon kaikissa Euroopan maissa. [Antti Kurvinen: Liian halpaa polttoainetta!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hanna Räsänen, olkaa hyvä.

16.18 Hanna Räsänen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minuun otti yhteyttä läheltä kotitilaani oleva nuori viljelijä. Hänellä on viljatila, ja hän murehti sitä, onko varaa syksyllä satoa kuivata, onko varaa kuivata viljoja. Toisaalta murhe on tällä hetkellä myös siitä, onko varaa keväällä kylvää. Tilanne on nimittäin se, että niin kuivausöljy kuin myös traktorin polttoaineet ovat siinä hintaluokassa, että se vie kannattavuuden aivan ko-

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

konaan. Tämän kaiken lisäksi vielä olemme alueella, missä ovat ongelmana nämä valko-poskihanhet, eli viljelijöillä on todellakin tällä hetkellä moninkertaiset haasteet.

Luulisi, että huoltovarmuus ja omavaraisuus ovat sellaisia asioita, mitkä ovat koko kansakunnan asia. Kysynkin teiltä, arvoisa hallitus, mitä vastaatte tälle nuorelle viljelijälle: Kannattaako kylvää? Voiko kuivata viljoja? Ja mitä tehdään yleensäkin maatalouden haasteille? Viime kaudella oli energiaveron palautusten tuplaus yksi työkalu. Mikä on se viesti tällä hetkellä? Kohta on kylvöjen aika.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kysymys kuuluisi ehkä ennen kaikkea maa- ja metsätalousministeri Essayahille, joka ei ole saapuvilla, mutta pääministeri Orpo voi vastata. [Aki Lindén: Orpo on hoitanut tätä tehtävää aikaisemmin!] — Olkaa hyvä.

16.20 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ne kokemukset ovat jo yli kymmenen vuoden takaa, mutta asia tuli sinänsä rakkaaksi, että yritän vastata parhaani mukaan.

Ennen nyt tätä viimeistä kriisiä maatalouden tila oli se, että meillä oli paljon hyvää kehitystä. Kaikkein suurimmissa vaikeuksissa ovat olleet erityisesti kasvinviljelytilat. Heidän kanssaan on käyty tiivistä keskustelua ja katsottu, miten voidaan tukea. Mutta nyt kun tämä kriisi lyö päälle, niin on selvää, että ne polttoaineiden ja energian kustannukset koskettavat ruuantuotantoa, ja tämä on taas jälleen kerran yksi kohta, missä meillä on vakava paikka. Siksi peräänkuulutan edelleen sitä, että meidän on katsottava tämän kriisin vaikutukset eri puolille yhteiskuntaa, pidettävä huolta meidän huoltovarmuudesta. Meidän pitää huolehtia kaikissa tilanteissa siitä, että Suomessa päästään kylvötöihin ja että suomalainen ruuantuotanto pyörii. Tämä on erittäin vakava kysymys ja varmasti hallituksen työlliställä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pekonen, olkaa hyvä.

16.21 Aino-Kaisa Pekonen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tämä oikeistohallitus on ajanut pienituloiset suomalaiset ahtaalle, ja pahempaa seuraa, jos politiikan suunta ei muutu. SOSTE on julkaissut tänään köyhyysraportin, jonka mukaan köyhyys tulee lisääntymään lähivuosina edelleen noin 26 000 henkilöllä, jos mitään ei tehdä. Pian suomalaisten kukkaroa kurittavat myöskin Trumpin hinnat — vaikka perussuomalaistenhan mukaan Trumpin piti olla parasta, mitä länsimaille on tapahtunut pitkään aikaan. Ei tullut euron bensaa, vaan elinkustannuskriisi uhkaa. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Arvoisa puhemies! Nyt pitäisi pyrkiä tukemaan erityisesti pienituloisia suomalaisia. Esimerkiksi työttömyysturvan suojaosa voitaisiin palauttaa ja korottaa väliaikaisesti 500 euroon kuukaudessa. Näin tehtiin muun muassa koronakriisin aikana. Se parantaisi monien työttömien toimeentuloa ja myöskin kannustaisi tarttumaan pieniinkin työtilaisuuksiin. Arvoisa hallitus, oletteko te valmiita palauttamaan suojaosan edes väliaikaisesti, vai annatteko te tämän työttömyyden ja köyhyyden nyt vain jatkua?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.22 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus tekee valtavasti töitä sen eteen, että Suomessa talouden käänne saa-

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

daan aikaan, että meillä olisi tulevaisuudessa työpaikkoja enemmän, että ihmiset pääsisivät työelämään kiinni, että nuoret pääsisivät työelämään ja niin edelleen — työmarkkinauudistukset, sosiaaliturvan kannusteloukkujen purkaminen, se valtava työ kasvun eteen, mitä hallitus on jo tehnyt. Mutta se, mikä on tosiasia, on se, että uudet negatiiviset yllätykset ovat seuranneet toisiaan. Eli nyt tällä hetkellä elämme tätä tämänkin päivän keskusteluissa olevaa tilannetta Lähi-idässä, jonka välittömät vaikutukset näkyvät valitettavasti myöskin Suomen taloudessa ja Suomen työllisyydessä.

Suojaosista on käyty keskustelua täällä runsaasti. Se on yksi julkisen talouden säästötoimi, johon hallitus on joutunut turvautumaan, koska me yritämme samaan aikaan myöskin lopettaa velkaantumista. Mutta siihen on pitkä matka, ja se on seuraavankin hallituskauden urakka. Haluan korostaa sitä, että työttömyysturvan sovittelu Suomessa toimii yllättävän hyvin. Meillä on olemassa järjestelmä, jossa kannattaa ottaa pienituloistakin työtä ja osaaikaistakin työtä vastaan, ja työttömyysetuus sovituu verrattain hyvin. [Puhemies koputtaa] Tätä tietoa olisi tärkeää levittää, että työn tekeminen kannattaa Suomessa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Koskinen, olkaa hyvä.

16.23 Johannes Koskinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ehkä yksi kysymys tunnista voidaan käyttää myös kriisin perussyihin. Persianlahden sota käynnistyi kansainvälisen oikeuden vastaisilla iskuilla USA:n ja Israelin toimesta ja sitten Iranin samoin hyvin tuomittavilla iskuilla, joissa on tuotettu ihmisille hätää ja murhetta. Sitten nämä seurannaisvaikutukset energian hintaan ja saatavuuteen ja monille muille talouden aloille ovat tosi vakavia.

On kiinnitetty syystäkin huomiota siihen, että Euroopan unioni on ollut huomattavan hampaaton tai saamaton kriisin purkamiseksi, siihen vaikuttamiseksi, että saataisiin neuvotteluteitse ratkaisua. Kun tämä asia on sekä Eurooppa-neuvoston asia että ulkoasiainneuvoston asia, niin kysynkin: miten saadaan nopeasti Euroopan unioni toimimaan, koska me olemme se suuri taloudellinen vaikuttaja tuolla alueella, että kriisi saadaan hallintaan ja sovitukset katkeamaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ulkoministeri Valtonen, olkaa hyvä.

16.24 Ulkoministeri Elina Valtonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tosiaan Iranin sota ei alkanut Euroopan toimesta, ja me olemme johdonmukaisesti vedonneet osapuoliin, että he palaisivat takaisin neuvottelupöytään ja saataisiin tämä eskalaatiokierre päättyämään. Koko sota olisi hyvä saada päättyämään. Nyt olisi erittäin tärkeää se, että Iran lopettaisi erityisesti nämä suorat iskut siviili-infrastruktuuriin ja myös Hormuzinsalmen sulkemisen. Se on suoraan este myös sille, ettei kansainvälinen kauppa pääse toimimaan. Me olemme Euroopan unionissa hakenet erilaisia vaihtoehtoja, miten voisimme tukea vapaata liikkumista myös Hormuzinsalmella sen jälkeen, kun sotatoimet ovat päättyneet, mutta on toisaalta selvää, että Euroopan unioni varsinkaan unionina ei lähde mukaan sota-toimiin, ja tämä on myös Suomen hallituksen linja.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harkimo, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

16.25 Harry Harkimo liik (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Korot ovat nousseet, eurobor on noussut, ja asuntojen omistajat joutuvat maksamaan enemmän korkotuloja, vaikka asuntojen hinnat laskevat. Mutta valtionlainojen korot ovat nousseet 2,2 prosentista 2,9 prosenttiin tammikuusta. Tänään otettiin esimerkiksi 385 miljoonaa lisälainaa, ja loppuvuodesta joudutaan ottamaan noin 45 miljardia lainaa, 30 miljardia uusitaan ja 15 miljardia uutta lainaa. Tämä tarkoittaa tällä 0,7 prosentin koronnousulla sitä, että meille tulee lisäkustannuksia noin 400 miljoonaa. Mitä te meinaatte tehdä tälle? Meinaatteko säästää 400 miljoonaa, vai meinaatteko ottaa lisää lainaa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.26 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Todellakin markkinoilla korot liikkuvat kovaa vauhtia ylöspäin, ja tällä hetkellä hinnoitellaan jo Euroopan keskuspankille jopa kolme koronnostopäätöstä tälle vuodelle. Erityisesti näiden vaikutukset euromaihin tulevat olemaan merkittäviä, semminkin kun tämä rahapolitiikka Suomen heikkoon taloustilanteeseen on muutenkin ollut liian kireää.

Silloin kun tämä hallitus aloitti, valtionlainan korkoihin taisi mennä sellainen 800 miljoonaa. Nyt kun katsotaan noita tulevan kehyskauden lukuja, niin 2030 jo ennen tätä kriisiä valtionlainan korkomenot ovat kuusi miljardia euroa. Eli kun otetaan huomioon hyvinvointialueiden menot ja puolustukseen ja turvallisuuteen liittyvät menot, niin nämä kolme selittävät ylipäätänsä sen menojen suuren kasvun. Sitten siihen päälle vielä tämän kriisin korkovaikutusten seuraus — kaikki toivottavasti ymmärtävät tässä salissa, minkä takia menoja hillitsevä politiikka on välttämätöntä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kallio, olkaa hyvä.

16.28 Vesa Kallio kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Pahoittelen ehkä tätä kysymykseni tyylilajia. Suurinta osaa kansalaisista — työssäkäyviä, maatalousyrittäjiä ja muita yrittäjiä — ei tämä meidän väittely täällä eikä sosiaalisessa mediassa kauheasti kiinnosta. Heitä kiinnostaa, kuinka he pärjäävät arjessa, kuinka he pystyvät käymään töissä, kuinka he pystyvät työllistämään tai kuinka he pystyvät tuottamaan ruokaa. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Arvoisa puhemies! Pääministeri Orpo, näettekö, että ylipäättään meidän olisi mahdollista löytää semmoinen yhteinen rakentava näkemys näihin ihan tavallisten suomalaisten arjen asioihin vastaamiseen [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] — ennemmin kuin että täällä alkaa käydä taas tällainen välihuutelu? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.29 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Erittäin arvostettava puheenvuoro. Toki olen kuullut — pakko se nyt on sanoa — teidänkin ryhmänne piiristä viime päivinä aikamoista kielenkäyttöä.

Jos pysähdytään hetkeksi sen ääreen, missä Suomi taas jälleen kerran on. Me ollaan oltu korona-ajassa, Ukrainassa käytävässä Venäjän hyökkäyssodassa. Hetki sitten kävimme omituista kriisiä Grönlannissa, ja nyt meillä on tämä. Siis maailmalta vyöryy Eurooppaan

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

ja Suomeen kriisi toisensa perään, ja tässä maailmanajassa ne vaikutukset ovat välittömästi siellä kotona. Tämä on vakava paikka — tämä on erittäin vakava paikka.

Onneksi meillä on perusrakenteet kunnossa. Suomi on turvallinen maa. Meillä on kaiken keskellä kuitenkin työllisten määrä pysynyt aika vakaana, vaikka työttömien määrä onkin kasvanut. Meillä on hienoja yrityksiä. Meidän pitäisi pystyä todellakin ratkomaan näitä päälle kaatuvia ongelmia, hoitaa Suomen turvallisuutta ja samaan aikaan luoda tulevaisuudenuskoa. Minä olen tosi huolissani niistä nuorista, [Puhemies koputtaa] jotka katsovat tämän maailman menoa ja miettivät, [Veronika Honkasalo: Kannattaako leikata?] miten me pärjätään tulevaisuudessa. [Puhemies koputtaa] Kyllä Suomi pärjää, kun me tehdään yhdessä päättäväisesti töitä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Virta, olkaa hyvä.

16.30 **Sofia Virta vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tilanne on todella vakava, ja huoli on yhteinen. Suomi on kyettävä kannattelemaan kriisin yli, yli hallitus- ja oppositiorajojen. Sanoin kuitenkin alkukaudesta teille, kun hallituksesta lupasitte suomalaisille halpaa bensaa, että ei ole reilua luvata sellaista, koska se on itse asiassa bluffia, hinta kun määräytyy maailmanmarkkinoilla, niin kuin me nyt näemme. [Sanna Antikainen: Ei kukaan ole luvannut! Pötypuhetta!] Me vihreät vetosimme, että eikö tässä pitkien välimatkojen maassa kannattaisi ennemmin tehdä sellaisia toimia, jotka mahdollistavat yhä useammalle suomalaiselle edullisemman liikkumisen, päästöttömät liikkumismuodot. Te valitsitte toisin. Te valitsitte bensapopulismin. Te valitsitte kurittaa sähköautoilua ja joukko-liikennettä. Nyt nähdään ja toivottavasti on opittu, että fossiiliriippuvuuden syventäminen on haitallista ja se ei vahvista Suomea.

Te olette myös leikanneet kaikkein köyhimmiltä suomalaisilta. Monen arki on nyt jo pelkkää selviytymistä, ja nyt kun elinkustannukset nousevat, heidän tilanteensa vaikeutuu entisestään.

Kysynkin ja esitän: voisitteko harkita ylimääräistä indeksitarkistusta sosiaaliturvaan kaikkein köyhimpien suomalaisten auttamiseksi? Se ei ole kovin kallis toimi, ja näin on toimittu Suomessa aiemminkin. Ja jollette te halua perua sitä kallista ja tehotonta yhteisöveron alennusta, niin voisiko sitä vaikka lykätä vuodella? Siitä tulisi jo reippaasti liikkumavaraa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.31 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kukaan ei ole hallituksessa luvannut, ei yksikään puolue, että bensiinin hinta tulee olemaan halpaa tai ruuan hinta tulee olemaan halpaa. [Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa] Se, mitä me olemme halunneet korostaa, on, että hallitus puuttuu niihin seikkoihin, jotka arjen kustannuksiin liittyen ovat meidän omissa käsissämme, esimerkiksi veropolitiikka ja esimerkiksi jakeluvelvoite, ja niin tämä hallitus on todellakin tehnyt. Jo ihan ensimmäisestä budjetista lähtien me olemme pyrkineet alentamaan verotusta, mitä tulee liikkumiseen, juuri siksi, että sitä kautta ei ainakaan se paine olisi kuluttajalle ja autoilijalle liian kova. Sen sijaan teidän hallituksenne valitsi kiristää sitä verotusta, joten tässä on selkeä ero tähän hallitukseen nähden.

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

Mitä tulee sitten näihin moninaisiin toimiin, joita täällä on ehdotettu ja esitetty, ja yhteisöveron kevennyskin on jo moneen kertaan käytetty, niin tähän minulla ei ole mitään lisättävää siihen, mitä pääministeri jo aiemmin sanoi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Jukkola, olkaa hyvä.

16.32 **Janne Jukkola kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Polttoaineiden hinnannousun taustalla on sodaksi leimahtanut tilanne Lähi-idässä. Öljy kallistuu, koska Hormuzinsalmi on suljettu ja sen kautta kulkee merkittävä osa maailman öljystä.

Monelle suomalaiselle auto ei ole valinta vaan välttämättömyys. Kun polttoaine kallistuu nopeasti, se näkyy heti työmatkoissa, lapsiperheiden arjessa ja yrittäjien kustannuksissa. Tämä huoli pitää ottaa vakavasti erityisesti pitkien etäisyyksien Suomessa.

Samaan aikaan, kun SDP puhuu kauniita ostovoimasta, heidän omassa vaihtoehtobudjetissaan olisi kiristetty energiaveroja noin 150 miljoonalla eurolla ja peruttu jakeluvelvoitteen kevennyksiä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh!] Kysyn valtiovarainministeri Purralta: mitä tällainen kurittamislinja tarkoittaisi tavallisten suomalaisten ostovoimalle, liikkumisen hinnalle ja Suomen huoltovarmuudelle juuri tässä epävarmassa maailmantilanteessa verrattuna hallituksen linjaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.33 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Todella tämä hallitus on alusta asti tehnyt toisenlaiset valinnat ja päätökset näiden seikkojen osalta, paitsi suhteessa edelliseen hallitukseen niin kaiken kaikkiaan. Se kiristi verotusta, me kevensimme sitä. Se kiristi jakeluvelvoitetta, me kevensimme sitä, ja niin edelleen. Vastaavasti edustaja puhuu aivan totta juuri kuvatessaan sitä, että myös sosiaalidemokraattien vaihtoehtobudjetissa edelleenkin tilannetta oltaisiin haluttu heikentää. Eli siinä, missä hallitus kevensi verotusta, sosiaalidemokraatit olisivat halunneet sitä kiristää ja vastaavasti jakeluvelvoitetta nostaa entistä vaativammalle uralle. Tietenkin näiden vaikutus erityisesti tässä tilanteessa olisi huomattavasti vielä heikentävä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Laine-Nousimaa, olkaa hyvä.

16.34 **Hanna Laine-Nousimaa sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hallituksen toimettomuus rakennusalan romahtaessa pahensi taantumaa hallituskauden alussa. Miten on nyt? Hallitus selvittää, pohtii ja tarkastelee. Kuinka paljon hinnat ehtivätään nousta kehysriiheen mennessä, sitä miettii kauhulla moni suomalainen.

Arvoisa pääministeri Orpo, meillä on tarjota teille heti valmiita toimia, kuten matkakuluvähennyksen nosto, [Sanna Antikainen: Ei auttaisi nyt!] joka helpottaisi erityisesti työsäkävien ja haja-asutusalueilla asuvien ihmisten arjen kustannuksia. Arvoisa pääministeri Orpo, odotellessanne valtiovarainministeriön toimenpidelistaa otatteko matkakuluvähennyksen mukaan listan jatkoksi? [Sheikki Laakso: Mikä täsmätoimi tuo on?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

16.35 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toki hyvää oppositioretoriikkaa, että hallitus tässä vain odottelee, mutta ei me odotella. Me tehdään nyt koko ajan töitä, jotta selvitetään erilaisia vaihtoehtoja ja analysoidaan myöskin tämän sodan vaikutusta ja kestoja ja syvyyttä ja sen vaikutusten leviämistä yhteiskuntaan. Me viime kaudella nähtiin, että kun näitä ratkaisuja tehtiin hätiköimällä ja roiskimalla rahaa sinne tänne, se ei ole oikea ratkaisu. Ne ovat veronmaksajien rahoja, ja me käytämme ne vastuullisesti. [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] — Taisi osua. — Me käytämme vastuullisesti myöskin ne veronmaksajien rahat ja katsomme parhaan mahdollisen kohteen, jos me jotain käytämme.

Mutta on tässäkin pakko myöntää, että huoli on oikea. Kun se polttonesteen hinta nousee, autoilun kustannus nousee, työmatkojen kustannukset kasvavat, ja se on kaikki pois siitä käteen jäävästä tulosta. Totta kai tämä on vakava paikka, ja me ymmärrämme tämän.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen, olkaa hyvä.

16.36 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Me ollaan käyty täällä erittäin hyvä, laaja-alainen keskustelu siitä, minkälaista hätää tämä Iranin sota aiheuttaa suomalaisten arjessa. Suomalaiset työmatka-autoilijat ja raskas liikenne ovat hätää kärsimässä. Meidän maatalouden kannattavuus heikkenee entisestään. On uskomatonta, että hallitus eilen ilmoitti, että odotellaan ja katsellaan, mitä tässä tapahtuu. Saa nähdä, kuoleeko kurki ennen kuin suo sulaa — kuten vanha kansa sanoo — kun valtiovarainministeri Purra ja muut perussuomalaiset siellä miettivät, tulisiko autoilijoita auttaa vai ei. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Herra puhemies! Kyllähän tämä energiakriisi korostaa kotimaisen energian merkitystä. Me tarvitsemme Suomeen entistä enemmän kotimaista energiaa. Me emme voi olla loputtomiin amerikkalaisten, Lähi-idän maitten, venäläisten öljyn ja fossiilisten energianlähteiden varassa. [Vasemmalta: Juuri näin!] Meidän pitää lisätä Suomessa tuulivoimaa, aurinkovoimaa, puuenergiaa ja myöskin turvetta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Oho!]

Arvoisa puhemies! Tämä hallitus on kiristänyt pienten lämpölaitosten turpeen käytön verotusta. Viime kaudella keskusta alensi sitä. Nyt kysyn valtiovarainministeri Purralta: [Puhemies koputtaa] mitä hallitus tekee turpeen hyväksi, ja voisitteko poistaa veronkorotuksen turpeelta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. [Hälinää — Aki Lindén: Ei täällä kuule mitään, kun perussuomalaiset meluavat koko aika!] — Valtiovarainministeri Purralta on nyt puheenvuoro.

16.38 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Yleisesti ottaen tämä kriisi jälleen kerran alleviivaa sitä, miten oleellisia huoltovarmuuteen, energiahuoltoon ja energiantuotantoon liittyvät kysymykset ovat. Kuten tuossa kyselytunnin alussa kävi ilmi, esimerkiksi meidän energianhinnassa noin laaja-alaisesti ei ole lainkaan sellaisia nousupaineita kuin esimerkiksi monissa Euroopan maissa, jotka ovat hyvin kaasuriippuvaisia, juuri siksi, että tässä maassa on tehty aika hyviä päätöksiä myös tämän hallituksen aikana. [Eveliina Heinäluoma: Fossiiliriippuvaisia! — Mikko Savola: Hallituksen teot puuttuu!]

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

Mitä tulee sitten turpeeseen, se on meidän kotimainen raaka-aine, jonka osalta menneinä vuosina on tehty mielestäni aivan liian hätiköityjä päätöksiä. [Antti Kurvinen: Mitä te teette?] — Teidän hallituksenne, edustaja Kurvinen, antoi rahaa siitä, että turvetuottajat romuttavat omia turvenostokoneitaan. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh! — Puhemies koputtaa] — Eikä tässäkään vielä kaikki: se myös kiristi verotusta, se myös päätti liittyä toiseen päästökauppaan ja niin edelleen. Tämä kokonaisuus on mielestäni sellainen, mitä erityisesti tällaisissa oloissa pitää voida harkita nimenomaan turpeen osalta siksi, että se on kotimainen raaka-aine. [Puhemies koputtaa] Tämä epävarma aika alleviivaa tarvetta [Puhemies koputtaa] sen hyödyntämiselle ainakin kriisioloissa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom, olkaa hyvä.

16.39 Miko Bergbom ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On jollakin tavalla absurdia, että keskusta esittää tässä olevansa huolissaan suomalaisen autoilijan asiasta. Kun keskusta kantoi vastuuta ja valtaa tässä maassa, he hymyssä suin äänestivät polttoaineveron korotuksien puolesta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh! — Antti Kurvinen välihuuto] He hymyssä suin päättivät, että jakeluvelfoite nousisi vuodesta 2024 alkaen siten, että pumppuhinta olisi ollut kymmeniä senttejä korkeampi. Ymmärrätekö, että se olisi tarkoittanut tässäkin tilanteessa, tässäkin kriisissä, huomattavasti korkeampaa hintaa kuin nyt? [Perussuomalaisten ryhmästä: Romuttaja-Kurvinen!]

Ja nyt te tulette tänne esittämään, että miksi hallitus ei tee mitään. Tämä hallitus on alenanut polttoaineveroja lähes 270 miljoonalla eurolla, ajoneuvoveron perusveroa 50 miljoonalla. Tiedätekö, keskusta, mitä? Te tulitte tänne saliin esittämään, että perukaa ajoneuvoveron alennus, tällä kaudella. Sen te teitte oppositiossa.

Nyt kysyn pääministeriltä: minkä takia me emme tässä hallituksessa ole valinneet sitä tietä, mitä vasemmistohallitus kepun tuella olisi autoilijoille halunnut tarjota, eli lisää kurlitusta, lisää veroja, kalliimpia hintoja?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.40 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on valinnut helpottaa ihmisten pärjäämistä arjessaan. Siksi me valitsimme jo hallitusneuvotteluissa sen tien, että me kohtuullistimme polttoaineverotusta eli autoilun kustannuksia ja me kohtuullistimme sen jakeluvelfoitteen uran, joka oli siis keskustan ja SDP:n suunnitelma, miten se olisi noussut todella jyrkästi ja nopeasti. Tänään meillä olisi korkeammat polttonesteen hinnat.

Siis on tehty noin 300 miljoonalla toimia, mikä on erittäin iso summa. Nyt jos ajatellaan, että pyrittäisiin edelleen polttonesteitä ihan veronkevennyksillä alentamaan, niin senttiä kohti ne nousevat todella korkeiksi. Tämän vain sanon siksi, että kun me mietimme niitä keinoja, niin täytyy todellakin miettiä, mitkä ovat laajemmin sinne koteihin vaikuttavia [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri näin!] siinä keinovalikoimassa, koska tämä vaikutus tästä sodasta leviää niin laajasti aina sinne ruuan hintoihin asti. Mutta kaikki nyt riippuu siitä, kuinka pitkään [Puhemies koputtaa] tämä viheliäinen sota kestää ja kuinka syvät sen vaikutukset ovat.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Yrttiaho, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

16.42 **Johannes Yrttiaho vas** (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Yhdysvaltoihin ripustautuminen ei ole tehnyt Suomelle hyvää. Trump on kiittänyt kalliilla energialla ja tulleilla. Nyt Trumpin hyökkäyssota Iranissa, jota muuten tässä ulkoministeri Valtonen ei juuri kritisoinut, uhkaa syöstä Suomenkin talouden entistä syvemmälle kuiluun. Ensin nousee polttoaineen hinta, myöhemmin sähkö, ruoka, lainojen korot. Kaiken keskellä olette tehneet useiden miljardien leikkaukset, joilla on valmiiksi romutettu suomalaisten toimeentulo ja mahdollisuus kuluttaa. On aiheutettu työttömyyden kasvu, Euroopan pahin, ja kiihtyvä velkaantuminen.

Nyt ei todellakaan ole varaa alentaa yhteisöveroja ja antaa sitä miljardia suuryhtiöille. Se miljardi olisi järkevä laittaa esimerkiksi työttömyysturvan leikkausten peruuttamiseen. Työttömyysturvan leikkaukset ovat yksi keskeinen syy paitsi köyhyyden kasvuun myös työssäkäyvien varovaisuuteen, kulutuskysynnän heikkenemiseen. Töiden loppumisen pelkoon yhdistyy tietoisuus romahtaneesta turvan tasosta. Varovaisuus heijastuu koko talouteen. Pääministeri Orpo, onko teillä valmiutta palauttaa esimerkiksi työttömyysturvan lapsikorotukset, [Puhemies koputtaa] jotka kautenne aluksi leikkasitte? Kustannus on vain viidesosa yhteisöveroalen hinnasta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.43 **Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin Suomi katsoo länteen, ei itään, ja me olemme osa Eurooppaa. Toimimme tässä läntisessä liittoumassa osana Euroopan unionia, [Minja Koskela: Mikä vastaus tämä on? — Välihuutoja vasemmalta] ja se on ihan selvä linja tähän teidän kysymykseenne ensimmäiseen osaan.

Toiseen osaan: Kaikkien näiden kriisien keskellä valitettavasti elämme myös velkakriisiä, eli Suomessa on vaarallisesti velkaantunut hyvinvointiyhteiskunta. Tämä on useiden hallituskausien tuotosta. [Veronika Honkasalo: Vastatkaa kysymykseen!] Viime hallituksen kaudella pysyviä menoja lisättiin kriisienkin ulkopuolella tavalla, joka on nyt johtanut siihen, että kun korot nousevat, niin myöskin lainakustannukset nousevat ja valtiontalouden velkaantuminen kiihtyy entisestään. [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri näin!] Tämä hallitus on tehnyt kymmenen miljardin euron sopeutusohjelman, jota se vie eteenpäin, ja valitettavasti seuraavalla kaudella puolueiden yhteisestä sopimuksesta joudutaan tätä urakkaa jatkamaan. Siitä syystä en pysty lupaamaan, että perumme leikkauksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Eskelinen, olkaa hyvä.

16.44 **Seppo Eskelinen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eilen tavattiin laajaa Savo-Karjalan järjestökenttää, ja heidän leikkausten lisäksi kuultiin, mitä konkreettisesti tällä hetkellä on nuoren työttömän elämä ja mitä konkreettisesti on pienituloisen lapsiperheen elämä. Tarinat eivät olleet mukavia kuulla, ja päivittäin tämä järjestökentän tuska näitten ihmisten kanssa lisääntyy.

Olisiko nyt aika hallituksen kohdistaa joitain nopeita toimenpiteitä erityisesti tavalliseen suomalaiseen työssäkäyvään, työttömään ja pienituloisiin lapsiperheisiin? Elinkustannuskriisi, talous ja työttömyys ahdistavat. Ei tämä satojen miljoonien bensaralli heitä paljon lämmitä, eivätkä 800 miljoonan euron yhteisöveron alennukset. Nyt tarvittaisiin niitä nopeita toimenpiteitä, joita täällä on esitetty opposition puolelta useita: työmatkavähen-

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

nyksen ylärajan nosto, työttömyysturvan suojaosan palauttaminen ja asumislisän palauttaminen. [Välihuutoja] Hyvin nopeasti ne vaikutukset pienituloisissa perheissä näkyisivät. [Puhemies koputtaa] Nyt täällä vain pyöritellään tuota bensarallia. [Puhemies: Kysymys?] Oletteko valmiita näitä nopeita toimenpiteitä tekemään?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.45 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus tekee nopeita toimia, hallitus tekee aktiivisia toimia, hallitus tekee kasvutoimia, hallitus on tehnyt valtavat reformit työmarkkinoilla, kasvu-uudistuksia, [Välihuutoja] ja pyrkii siihen, että saamme tämän talouden käänteen tehtyä, koska kestävin tapa vähentää lapsiperheköyhyyttä ja köyhyyttä ylipäätään tästä maasta on edistää työllisyyttä. Onneksi meillä on tällä hetkellä se tilanne, että työllisyys on kaikista kriiseistä huolimatta pysynyt kohtuullisen vakaalla tasolla, mutta työttömyys on kiistatta meidän yhteiskunnassamme ongelma, ja siihen hallitus etsii seuraavan kerran ratkaisuja jo ihan lähitulevaisuudessa järjestettävässä kehysriihessä. Työministeri on tuonut muun muassa nuorten työllistämissetelin, monia aktiivisia toimia, joilla pyritään siihen, että saisimme ennen muuta tartuttua niihin juurisyihin ja ongelmiin ja tuotua kestävää toimeentuloa perheisiin. Se on se linja. Sen lisäksi toki tietenkin meidän pitää pitää huolta, ja niin tehdään koko ajan, meidän sosiaaliturvajärjestelmästä, joka kestää kansainvälisen vertailun. Suomessa jokainen voi luottaa siihen, että viimesijainen toimeentulo on turvattu kaikissa elämän kriiseissä. [Välihuutoja sosiaalidemokraattien ryhmästä]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hyrkkö, olkaa hyvä.

16.47 Saara Hyrkkö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nuorten tulevaisuussusko on yhteiskunnan kriittistä infrastruktuuria, ja siksi sen romahtaminen on vakava hälytys meille kaikille. Nuorten tulevaisuussuskoa koettelevat muun muassa ympäristökriisit, maailmanpolitiikan epävarmuudet ja oman elämän paineet ja haasteet muun muassa toimeentulon saralla. Tämäkin kriisi kasaa osaltaan lisää paineita ja epävarmuutta nimenomaan nuorten niskaan.

No, onneksi monet nuorten tulevaisuussuskoa vahvistavat keinot olisivat samalla keinoja vastata tähän energia- ja elinkustannuskriisiin vieläpä ympäristön kannalta kestäväällä tavalla. Esimerkiksi viime kaudella toteutettu joukkoliikenteen arvonlisäveron painaminen nolnaan olisi fiksu täsmätoimi helpottamaan toimeentulon haasteita mutta myös kestäväää liikkumista. Tänäa aiemmin kuultu valtiovarainministerin irtiotto näistä ilmastotavoitteista herättää kuitenkin huolen, onko hallituksella joitain ideologisia esteitä edistää niitä keinoja, jotka vähentäisivät Suomen ja suomalaisten fossiiliriippuvuutta, juuri nuo parjatut ilmastotoimet kun suojaisivat tulevissakin kriiseissä entistä kovemmilta iskuilta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Mites se turve? — Puhemies koputtaa] Pääministeri, kysyn teiltä: sitoudutteko valitsemaan nyt vastaukset tähän kriisiin siten, että ne eivät entisestään syvennä Suomen ja suomalaisten fossiiliriippuvuutta ja siten altista suomalaisia entistä vaikeammille tilanteille tulevissa kriiseissä? [Eduskunnasta: Elämää on kaupunkien ulkopuolella!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Multala, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

16.48 Ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On todellakin ehkä tässä paikallaan, kun puhutaan nuorten tulevaisuuskosta, nyt kerrata niitä asioita, missä me Suomea olemme onnistuneet: Yksi niistä on nimenomaan se, mihin tässä on jo viitattu, että meillä energiantuotanto on tällä hetkellä 95 prosenttia sähkön osalta fossiilivapaata, ja sen vuoksi tämä kriisi, joka nyt Iranissa ja siellä Lähi-idässä on, ei näy meillä esimerkiksi sähkön hinnassa tällä hetkellä, mikä on erittäin hyvä asia erilaisten yritysten kannalta ja teollisuuden kannalta, mutta myös kotitalouksien näkökulmasta. Tätä työtä tietysti pitkäjänteisesti pitää jatkaa.

Tämän vuoksi me ollaan esimerkiksi pääministerin kanssa tomerasti tehty töitä sen eteen, että EU-tasolla pidetään kiinni näistä ohjauskeinoista, jotka vahvistavat sen, että jatkossakin meillä investoidaan nimenomaan puhtaaseen energian. Ollaan tehty myös täällä kotimaassa kovasti työtä sen eteen, että esimerkiksi ydinenergiaa kannattaa tähän maahan rakentaa lisää, koska tulemme tarvitsemaan myös sellaista energiantuotantoa, joka on vakaata, joka toimii myös talvella ja on luotettavaa ja kotimaassa tuotettavaa. [Ben Zyskowicz: Kai vihreät edelleen vastustavat ydinvoimaa?]

Sen vuoksi, kyllä, ajattelen myös niin, että meidän pitää vahvistaa kykyämme irtautua fossiilisista polttoaineista pitkällä aikavälillä, kuitenkin huomioiden sen, [Puhemies koputtaa] että tällä hetkellä monelle nämä arjen kustannukset ovat erittäin vaikeita ja ei ole nopeasti tehtäviä toimia, [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: On!] joilla voisimme suoraan auttaa ihmisiä esimerkiksi vaihtamaan sähköautoon, joka tällä hetkellä olisi se edullisempi vaihtoehto.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, nyt aika on käytetty. — Ledamot Andersson, varså god.

16.50 Otto Andersson r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Öljyn hinnan nousulla on vaikutuksia esimerkiksi kotimaiselle kuljetusalalle ja maataloudelle. Kotimainen maatalous on jo pitkään kärsinyt kannattavuuskriisistä. Jokainen lisäkustannus vaikeuttaa tilannetta. Siksi on tärkeää esimerkiksi varmistaa kohtuuhintaisen lannoitteen saatavuus.

Mutta ilman kannattavaa markkinaa Suomessa ei tulevaisuudessa ole maataloutta. Maanviljelijöiden on saatava parempi korvaus tekemästään työstä. Maailman puhtain ruoka ei synny itsestään. [Antti Kurvinen: Nyt puhutaan asiaa, hyvä!] Jonkun on aina vilja viljeltävä, karja kasvatettava ja kala merestä nostettava. Jos mikään muu ei auta, on lakia muutettava. Siksi hallitus on tänään antanut esityksen elintarvikemarkkinalain uudistamisesta. Tätä myös oppositio on tänne toivonut. [Antti Kurvinen: Kyllä!] Sen kautta luodaan reilummat pelisäännöt markkinoille ja vahvistetaan tuottajien ja kotimaisen elintarviketeollisuuden asemaa [Puhemies: Kysymys!] suhteessa päivittäistavarakauppaan. Arvoisa pääministeri, eikö tämä ole yksi askel maatalouden kannattavuuden parantamiseksi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.51 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos todella tärkeästä ja hienosti muotoillusta kysymyksestä. Siinä oli kansallisromantiikkaakin [Naurua] mutta oikeassa asiassa eli kotimaisen ruuan ja ruuantuotannon kohdalla.

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

Tosiaan tämä varsinainen kysymys: Tämä elintarvikemarkkinalaki on tänään annettu eduskunnalle, ja siinä mielestäni löytyi erinomainen tasapaino siinä, että sillä vahvistetaan tuottajien asemaa. Tavoitteena on, että tuottaja saa mahdollisimman hyvän korvauksen omasta tuotteestaan eli suomalaisesta ruuasta, mutta kuitenkin se tehdään tavalla, jonka ei arvioida vaikuttavan kuluttajan asemaan eli ruuan hintaan siellä kaupassa. Tämä on ollut erittäin paljon tunteita herättävä lainsäädäntö, mutta mielestäni balanssi, joka tässä löydettiin näiden kahden asian välillä, on erinomainen. [Antti Kurvinen: Kokoomuskin tuli järkiinsä! — Perussuomalaisten ryhmästä: Kurviselta jäi tekemättä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Siponen, olkaa hyvä.

16.52 Markku Siponen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Suomi on todellakin pitkien etäisyyksien maa, ja iso osa ihmisistä tarvitsee autoa työmatkoihin. Autoilun kustannukset ovat nyt jyrkässä nousussa, ja kyllä todellakin tässä tilanteessa olisi aiheellista korottaa sitä matkakuluvähennystä, jota tämä hallitus on heikentänyt aiemmin.

Arvoisa puhemies! Sain viestin tuossa alkuvuodesta urakoitsijalta. Viesti oli se, että polttoaineen ja polttoöljyn hinta on nyt niin korkealla, ettei töihin pysty lähtemään tai kannata lähteä. Työt joudutaan tekemään tappiolla, ja eivät yritykset tätä kauan kestä.

Kun te nyt sanotte täällä, että ei ole varaa auttaa sitä työmatkan taittajaa, ei ole varaa auttaa kuljetusyritystä, ei urakoitsijaa, ei sitä viljelijää, mutta olette kuitenkin kovin huolissanne tästä talouskasvusta, niin kysyn pääministeriltä: oletteko laskeneet, että jos Suomi nyt tämän kriisin seurauksena pysähtyy, niin mikä on sen taloudellinen ja inhimillinen hintalappu Suomelle?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.53 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sehän tässä suurin huoli tällä hetkellä onkin, että jos tuo kriisi jatkuu ja syvenee, niin kuinka valtava se hintalappu on ja inhimillinen hintalappu. [Tuomas Kettunen: On jo nyt!] Jos tämä kriisi täydellä voimallaan jatkuu, pahenee, syvenee, niin se on todella vahingollista Suomelle ja suomalaisille kodeille. [Tuomas Kettunen: Tehkää jotain!] Siksi voin vakuuttaa, että kyllä, olen murehtinut ja laskenut.

Siksi toistan nyt itseäni, että meidän täytyy nyt tarkkaan seurata tämän tilanteen kehittymistä mutta miettiä ja valmistella erilaisia ja tehokkaimpia mahdollisia keinoja tilanteen auttamiseksi niin siellä kotien tasolla kuin ylipäänsä koko Suomen taloudessa. On selvää, että kun tässä on niin paljon epävarmuustekijöitä vielä ilmassa, niin ei voi nyt rynnätä valitsemaan jotain yhtä työvälinettä. Siihen meillä ei ole varaa. Uskon, että suomalaiset ymmärtävät tämän ihan yhtä hyvin kuin minä ymmärrän sen, [Tuomas Kettunen: Ruotsissa on jo tehty, Espanjassa, Latviassa, mitä Suomi tekee?] mikä hätä sillä maanrakennusurakoitsijalla on sen polttoainelaskunsa kanssa. Mutta meidän täytyy nyt harkita ja tehdä sitten päättäväisesti [Puhemies koputtaa] oikeita ratkaisuja sen pohjalta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tanus, olkaa hyvä.

16.54 Sari Tanus kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kaoottinen maailmantilanne ei helpota Suomen talouskasvun odotuksia. Tässä tilanteessa kuulumme juuri, että

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

Elinkeinoelämän keskusliitto haluaa Suomeen vuosittain jopa 45 000 työperäistä maahanmuuttajaa — tämä samanaikaisesti, kun Suomen työttömyysluvut ovat ennätyksellisen korkealla tasolla. Jo nyt ulkomaalaistaustaisten työttömyysaste on Suomessa 20 prosenttia eli kaksinkertainen kantaväestöön verrattuna. Pääkaupunkiseudulla vieraskielisten osuus työttömistä on jo noin 40 prosenttia.

Arvoisa ministeri, olisiko nyt viisasta painaa hieman maahanmuuttojarrua ja keskittyä nykyisten työttömien työnsaantiin? Pitäisikö ensin löytää töitä 350 000 työttömälle ja vasta sen jälkeen pyrkiä saamaan Suomeen uusia työnhakijoita?

Työllisyystilanteen muuttuessa voidaan työvoiman tarvetta varmasti tarkastella myöhemmin uudelleen. Kysyisinkin, arvoisa ministeri, myös sitä, mikä on teidän arvionne nykyisestä ja tulevien vuosien työperäisen maahanmuuton tarpeesta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Työministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.56 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia oikein paljon, arvoisa herra puhemies! Kiitoksia edustajalle hyvin tärkeän ja ymmärrettävän asian esille nostamisesta. Tämä hallitus kannattaa sellaista työperäistä ja koulutusperäistä maahanmuuttoa, joka perustuu työvoiman tarpeeseen. Siksi en pidä kovin järkevänä tai myöskään perusteltuna, että kävisimme keskustelua näiden lukujen kautta, koska sehän totta kai vaikuttaa hyvin paljon, niin kuin te kerroitte myös, mikä on maan suhdannetilanne. Tässä taloustilanteessa on aivan päivänselvä asia, että me emme tarvitse yhtä paljon työperäistä maahanmuuttoa kuin taas vastaavasti tilanteessa, jossa maan talous kasvaa vahvasti ja jolloin myös nähdään selkeästi, että tietyille toimialoille laajasti ympäri Suomen kaikkiin työtehtäviin ei vain kerta kaikkiaan löydetä kotimaasta työntekijöitä.

Haluan vakuuttaa teille, hyvät kansanedustajat, että tämä hallitus keskittyy siihen, että me ensisijaisesti katsomme, miten suomalaisia työttömäksi jääneitä voidaan auttaa, tukea, poluttaa, kouluttaa eteenpäin, ja samaan aikaan tehdään nimenomaan tarpeeseen perustuvaa kansainvälistä rekrytointia, jotta ne yritykset, jotka eivät löydä kotimaasta työntekijöitä, [Puhemies koputtaa] saavat kuitenkin paikat täytettyä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Zyskiewicz, olkaa hyvä.

16.57 Ben Zyskiewicz kok (vastauspuheenvuoro): Kiitos, herra puhemies! Sosiaalidemokraattien eduskuntaryhmän puheenjohtaja Tytti Tuppurainen väitti eilen A-studiossa, että hallituksen tuloveron kevennyksistä ”on käytännössä päässyt hyötymään vain ne, jotka tienaa yli 9 000 euroa kuukaudessa”. [Antti Lindtman: Olipa hyvin sanottu!] Tämähän ei tietenkään ole totta, mutta jotkut katsojat saattavat uskoa Tuppuraista. Median faktantarkistajat eivät valitettavasti ole vielä ehtineet tätä väärää tietoa oikaisemaan. Niinpä pyydän teitä, ministeri Purra, korjaamaan edustaja Tuppuraisen väärän väitteen ja kertomaan toisuuden tässä asiassa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.58 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Näistä veroasioista menee kyllä paljon vääristynyttä tietoa paitsi täällä eduskuntasalissa myös vielä enemmän tuolla ulkopuolella, mediassa.

Punkt i protokollet PR 29/2026 rd

Jos katsotaan niitä työn verotukseen kohdistuvia kevennyksiä palkansaajalle ja työssäkäyville lapsiperheille, niin se kokonaissumma on noin 1,8 miljardia koko tämän hallituskauden aikana. Jos sitten katsotaan tätä ylimpien marginaalien keventämistä eli sinne korkeatuloisimpiin kohdistuvaa kevennystä, niin senkin rahoittamiseen lyhyellä aikavälillä menee joitakin satoja miljoonia, mutta se on oleellinen siksi, että se onkin kasvutoimi. Se tulee rahoittaneeksi vähän pidemmällä aikavälillä itse itsensä kokonaan. Eli tässä tapauksessa, vaikka verotusta kevennetään, se onkin kansantaloudelle ja verotuotoille loppujen lopuksi hyvä asia.

Kaikki palkansaajaryhmät hyötyvät näistä hallituksen veronalennuksista, se on päivän selvää. Me olemme pitäneet pieni- ja keskituloisen palkansaajan puolta, me olemme pyrkineet tekemään sellaisia kasvutoimia, jotka kohdistuvat sinne liian tiukkaan progressioon, ja tämä kaikki on tämän yhteiskunnan ja kansantalouden kannalta positiivista.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen, edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.59 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Elinkustannusten nousu totisesti ajaa nyt suomalaisia kotitalouksia ahdinkoon, kun bensiinin hinta nousee, ruuan hinta nousee, asumisen hinta nousee. Ja sitä kriisinkestävyyttä pitäisi nyt olla, mutta se on käynyt tämän oikeistohallituksen toimien johdosta kovin ohueksi. Valtiolla, olemme kuulleet, ei ole varaa, koska Suomi on velkaantunut ja joutunut EU:n talouspolitiikan tarkkailuluokalle, mutta kansalaisillakaan ei ole varaa, koska Suomessa on Euroopan ennätystyöttömyys ja lapsiperheköyhyys on kasvanut.

Mutta on eräs väestönosa, jota tämä hallitus on suosinut ja jolla on varaa, ja kyllä, se on ne varakkaat, kovatuloiset palkansaajat, joita nämä hallituksen veronkevennykset ovat eniten hyödyttäneet, ne yli 9 000 euroa kuukaudessa tienaat. Heillä on nyt varaa, heillä on sitä kriisinkestävyyttä, heillä on sitä puskuria, mutta meidän mielestämme sitä pitäisi olla tavallisilla pieni- ja keskituloisilla suomalaisilla.

Nyt, pääministeri Orpo, kun te lupasitte tehdä kaikkenne ja pohditte, niin voisitteko te ottaa edes tämän täsmätoimen, tämän työmatkakuluvähennyksen, joka auttaisi sitä kovaa työtä tekevää, ahkerää suomalaista palkansaajaa, joka ajaa pitkää matkaa, pärjäämään arjessa edes vähän paremmin? [Jani Mäkelä: Oikeasti! — Sheikki Laakso: Käsittämätöntä!] Voisitteko [Puhemies koputtaa] te harkita tätä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

17.01 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten monta kertaa sanoin, kaikki nämä ideat, joita tänäänkin täällä on esiin nostettu, varmasti käydään läpi ja katsotaan, mikä on järkevin ja vaikuttavin ratkaisu suomalaisten ja suomalaisien kotien ja pärjäämisen puolesta.

Frågan slutbehandlad.

Riksdagen avslutade den muntliga frågestunden.